

BİRER, ONAR, YÜZER RİTMİK SAYMA

Belirli bir kurala göre sayı aralıklarını değiştirmeden ileriye veya geriye doğru saymaya **ritmik sayma** denir.

♥ Birer İleriye Doğru Ritmik Sayma

Birer ritmik sayma yapılırken birler basamağındaki rakamı birer artırarak sayma yapılır. Birler basamağında 9'dan sonra 1 artırmak için onlar basamağına 10'luk eklenir. Birler basamağına 0 (sıfır) yazılır.

Örnek:

+1 +1 +1 +1 +1
167 - 168 - 169 - 170 - 171 - 172 ...

- Her ritmik saymada sayımız **bir** artmaktadır.

♥ Onar İleriye Doğru Ritmik Sayma

Onar ritmik sayma yapılırken sayının onlar basamağı birer artırılır.

Örnek:

+10 +10 +10 +10
350 - 360 - 370 - 380 - 390 ...

- Her ritmik saymada sayımız **on** artmaktadır.

♥ Yüzer İleriye Doğru Ritmik Sayma

Yüzer ritmik sayma yapılırken sayının yüzler basamağı birer artırılır.

Örnek:

+100 +100 +100 +100 +100
157 - 257 - 357 - 457 - 557 - 657 ...

- Her ritmik saymada sayımız **yüz** artmaktadır.

BASAMAK ADI VE BASAMAK DEĞERİ ~ 2 ~

■ Doğal sayılarda rakamların bulundukları yerlere **basamak** denir.

■ Doğal sayılarda her basamağın bir adı vardır.

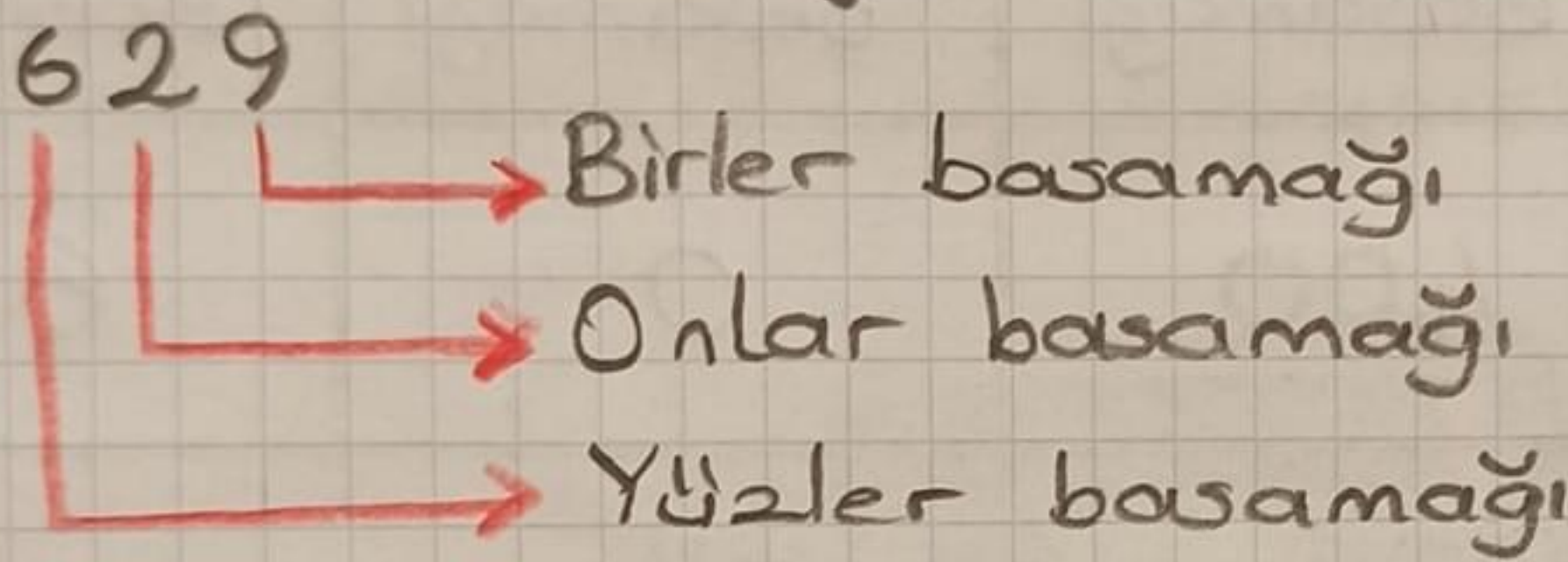
Birliklerin yazıldığı basamağa → Birler basamağı

Onlukların yazıldığı basamağa → Onlar basamağı

Yüzüklerin yazıldığı basamağa → Yüzler basamağı

denir.

Örnek: 629 sayısının basamaklarını gösterelim.

■ Bir doğal sayıyı oluşturan rakamların bulundukları basamaklara göre aldıkları değere **basamak değeri** denir.

Örnek: 735 sayısının basamak adlarını ve basamak değerlerini gösterelim.

735	Basamak Adı	Basamak değeri
→	Birler basamağı	→ 5 birlik = 5
→	Onlar basamağı	→ 3 onluk = 30
→	Yüzler basamağı	→ 7 yüzük = 700

■ Doğal sayıların basamak değerlerinin toplamı şeklinde yazılmasına **çözümleme** denir.

Örnek: $284 = 2 \text{ yüzük} + 8 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik}$

Örnek:

~3~

406	Basamak Adı	Basamak Değeri
6	Birler basamağı = 6 birlik	= 6
0	Onlar basamağı = 0 onluk	= 0
4	Yüzler basamağı = 4 yüzlük	= 400

Okunuşu: Dört yüz altı

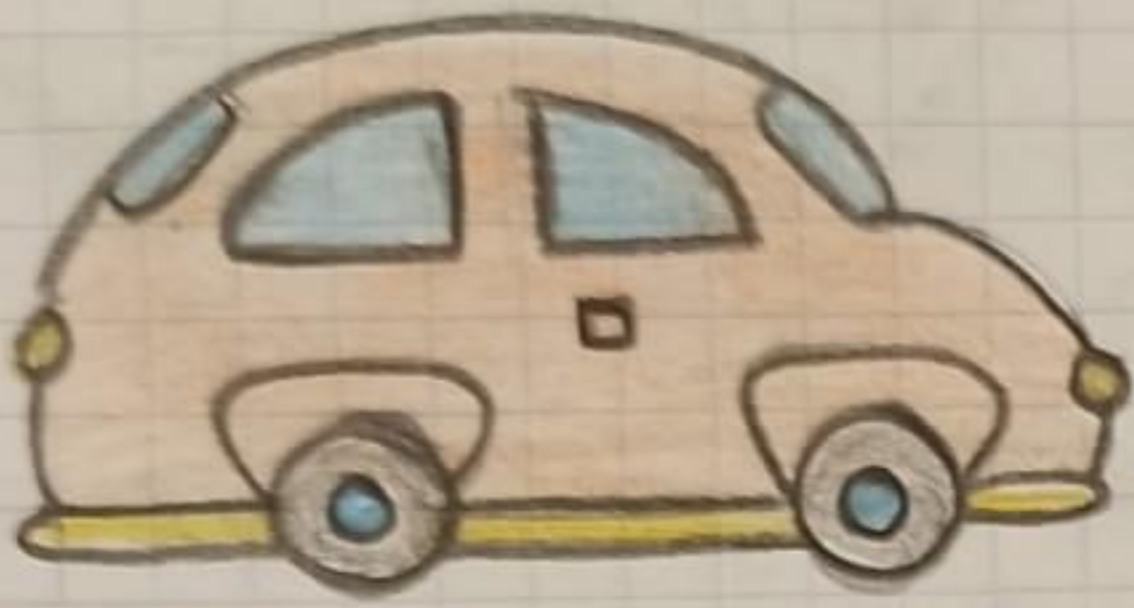
Sayı	406		
Basamak Adı	Yüzler Basamağı	Onlar Basamağı	Birler Basamağı
Basamak Değeri	400	0	6
Okunuşu	Dört yüz altı		

Örnek: 145 sayısının basamak adlarını ve basamak değerlerini yazalım.

145	Basamak Adı
5	Birler basamağı
4	Onlar basamağı
1	Yüzler basamağı

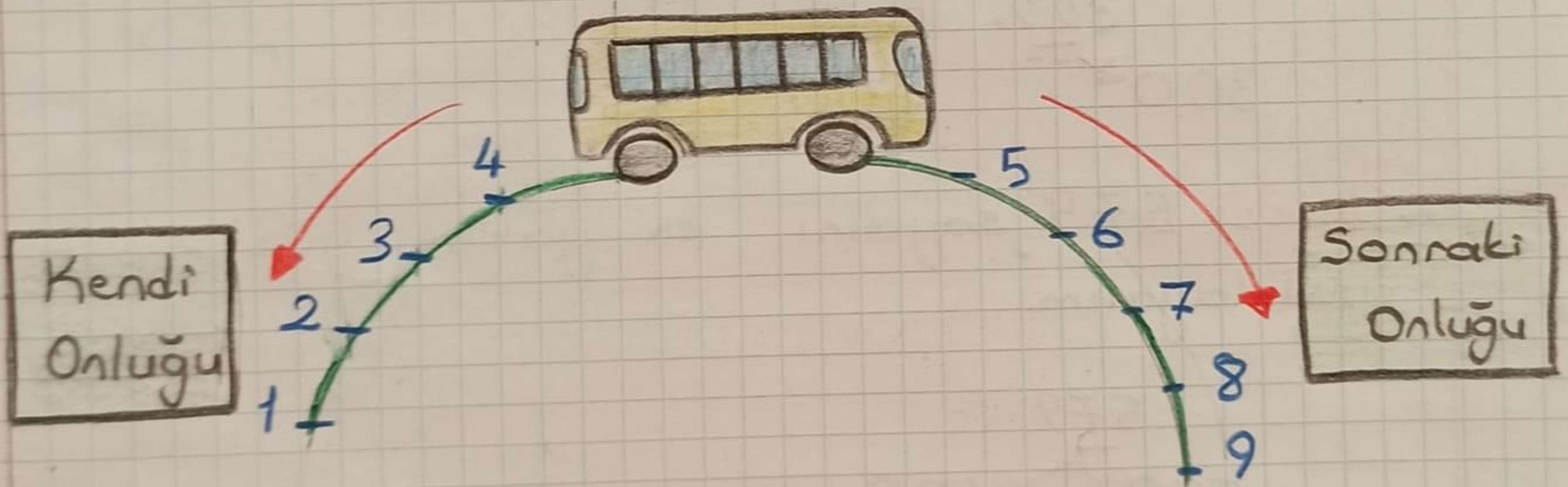
145 sayısında 5 rakamının basamak değeri 5
4 rakamının basamak değeri 40
1 rakamının basamak değeri 100
olur.

DOĞAL SAYILARI EN YAKIN ONLUĞA VE YÜZLÜĞE YUVARLAMA ~ 4~

EN YAKIN ONLUĞA YUVARLAMA

Bir sayıyı en yakın onluğa yuvarlarken sayının **birler** basamağına bakarız. Sayının birler basamağındaki rakam 1, 2, 3 veya 4 ise **kendi onluğuna**, 5, 6, 7, 8 veya 9 ise **sonraki onluğa** yuvarlanır.

Örnek: 683 sayısını en yakın onluğa yuvarlayalım. Sayının son rakamı 3 olduğundan sayı kendi onluğuna yuvarlanır.

680 ← 683 690

Örnek: 257 sayısını en yakın onluğa yuvarlayalım. Sayının son rakamı 7 olduğundan bir sonraki onluğa yuvarlanır.

250 ← 257 260

EN YAKIN YÜZLÜĞE YUVARLAMA

Bir sayıyı en yakın yüz-
lÜğE yuvarlarken sayının
onlar basamağına bakarız. Sayının onlar
basamağındaki rakam 0,1,2,3 veya 4 ise
kendi yüzlüğÜne 5,6,7,8 veya 9 ise bir
sonraki yüzlüğE yuvarlanır.

Örnek: 322 sayısını en yakın yüzlüğE
yuvarlayalım.

322
300 → 400

Örnek: 579 sayısını en yakın yüzlüğE
yuvarlayalım.

579
500 → 600

Bir sayıyı en yakın yüzlüğE yuvarlarken
sayının onlar ve birler basamağına be-
raber bakabiliriz. Onlar ve birler basa-
mağı 49'a kadar olan sayılar kendi
yüzlüğÜne, 50 ve 50'den sonraki sayılar
bir sonraki yüzlüğE yuvarlanır.

Örnek: 528
500 → 600

183
100 → 200

DÜNYA'MIZIN KATMANLARI

1-

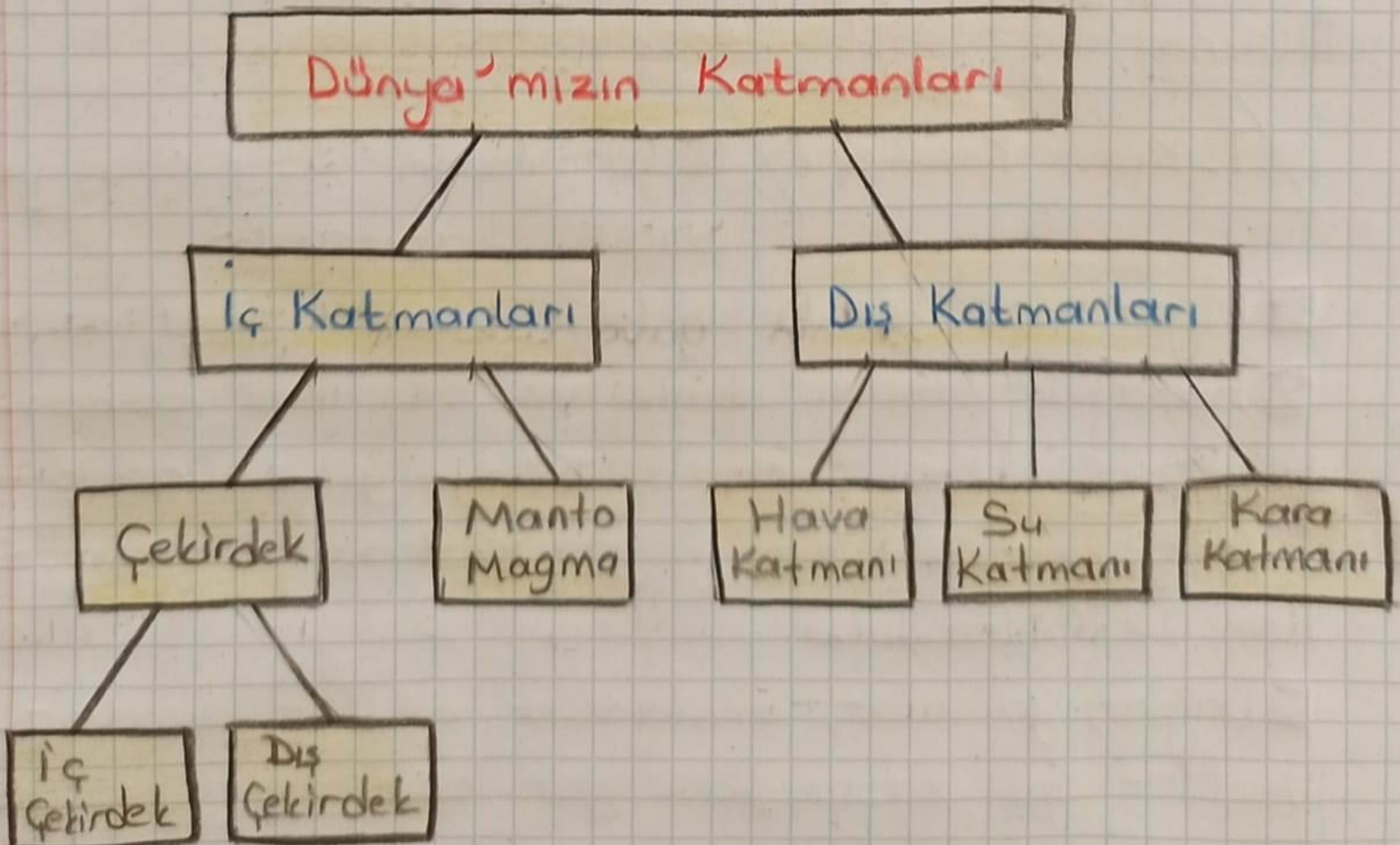
Dünya'mız iç içe geçmiş katmanlardan oluşur. Dünya'mızın katmanlarını gözlemlenebilen ve gözlemlenemeyen katmanlar olarak iki gruba ayırabiliriz.

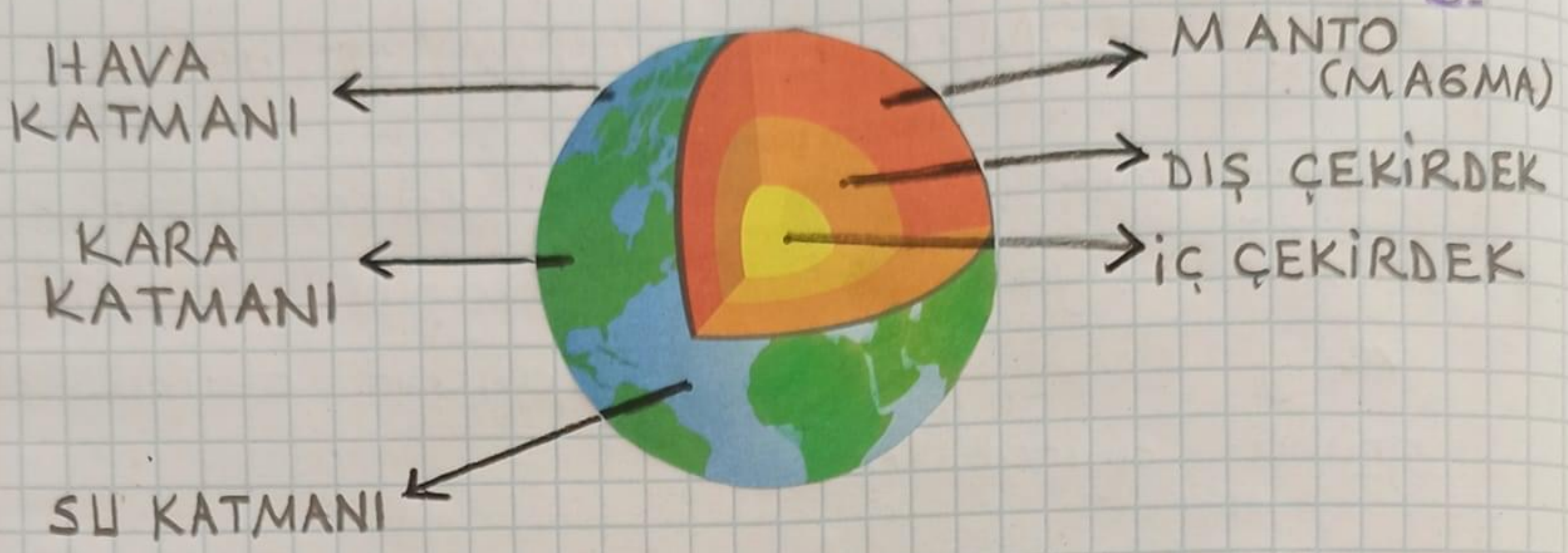
Gözlemlenebilen (Dış) Katmanlar

- 1- Hava Katmanı (Atmosfer)
- 2- Kara Katmanı (Yer kabuğu)
- 3- Su Katmanı (Su Küre)

Gözlemlenemeyen (İç) Katmanlar

- 1- Çekirdek (Ağır Küre)
 - a- Dış çekirdek
 - b- İç çekirdek
- 2- Manto (Magma) (Ateş Küre)

DÜNYA'MIZIN YAPISI

Dünya Güneş'in etrafında dolanan bir gezegendir. Yüzeyinin çoğu suyla kaplı olduğu için uzaydan **mavi** renkte görünür. Dünya'mızda çok fazla canlı türü yaşar. Dünya'nın sıcaklığı canlılar için uygundur. Dünya yüzeyi su ve karalarla kaplıdır. Su ve karalar atmosferle çevrilidir.

● Dünya'nın Gözlemlenebilen Katmanları

1. Kara Katmanı

■ Canlıların üzerinde yaşadığı katmandır.

■ Diğer adı **yer kabuğu**dur.

■ Kara katmanı deniz ve okyanus tabanlarını da içine alarak Dünya'yı çevreler.

■ Haritalarda yeşil, sarı ve kahverengi görülen kısımlardır.

■ Dağlar, yaylalar, ormanlar, çöllere, ovalar, vadiler bu katmanda yer alır.

2. Su Katmanı

■ Okyanuslar, denizler, 3. göller, nehirler, akarsular,

yeraltı suları su katmanını oluşturur.

- Haritalarda mavi renkte görünür.
- Dünya'nın dörtte üçü sularla kaplıdır.
- Canlılar için önemlidir.

3. Hava Katmanı

■ Canlılar yaşamlarını sürdürebilmek için gerekli

olan oksijeni bu katmandan sağlar.

- Diğer adı atmosferdir.
- Yağmur, kar, rüzgâr gibi hava olayları bu katmanda görülür.
- Bu katman Güneş'in zararlı ışınlarından korunmamızı sağlar.

● Dünya'nın Gözlemlenemeyen Katmanları

1. Çekirdek

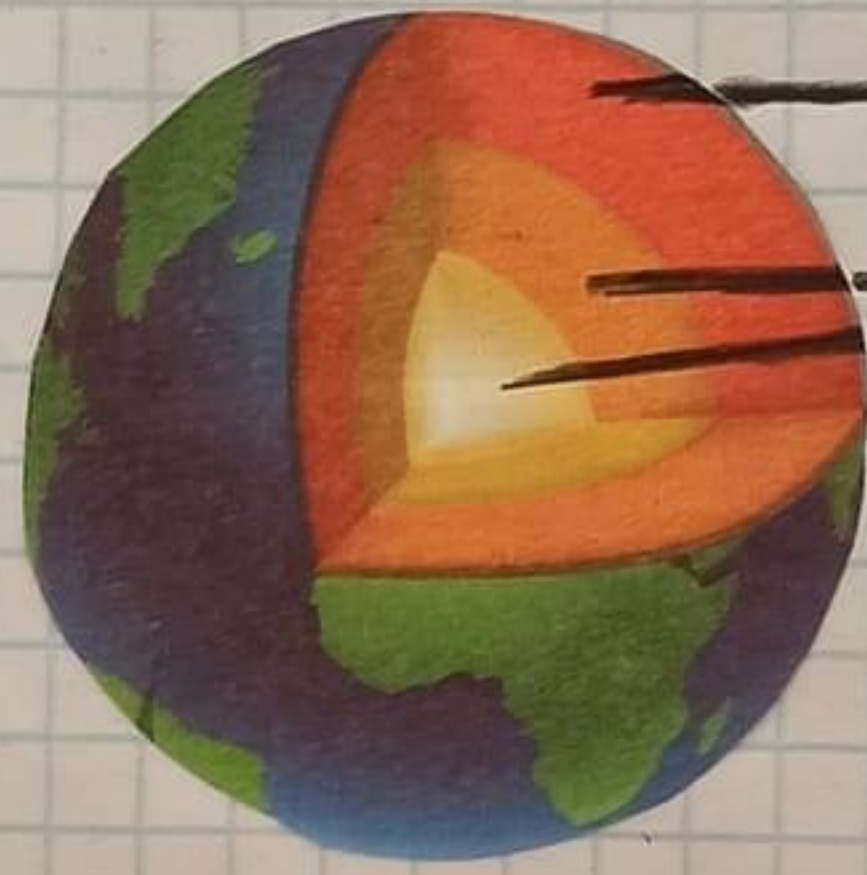
■ İç çekirdek ve dış çekirdek olmak üzere iki katmandır.

- Diğer adı ağır küredir.
- İç çekirdek katı haldedir ve en sıcak katmandır.
- Dış çekirdek iç çekirdeği sarar ve sıvı haldedir.
- Dış çekirdeğin sıcaklığı iç çekirdekten daha azdır.

2. Manto (Magma)

4.

- Yer kabuğu ile çekirdek arasında bulunur.
- Diğer adı **Ateş Küre**dir.
- İçinde akışkan halde akışkan kayalar bulunur.
- Bu akışkan maddeler yeryüzüne çıktığında **lav** adını alır. Lavların çıktığı yere **yanardağ** denir.
- Erimiş akışkan kayalara **magma** denir.

Manto (Ateş Küre)

Çekirdek (Ağır Küre)

Kara Katmanı (Yer kabuğu) → Dünya'nın gözlemlenebilen katmanıym. Canlılar üzerinde yaşar.

Su Katmanı → Akarsu, göl, deniz gibi varlıkların olduğu katmanım.

Hava Katmanı (Atmosfer) → Dünya'yı çevreleyen en dıştaki gaz katmanıym.

İç Çekirdek → Dünya'nın en sıcak katmanıym ve merkezde yer alırım.

Dış Çekirdek → Çekirdeğin dış kısmını oluştururum. İç çekirdek kadar olmasada sıcakımdır.

Manto (Magma) → Yanardağlar benim meydana getirdiğim lavı püskürtür. Erimiş kayalardan oluşurum.

DAVRANIŞLARIMIN ETKİLERİ

İnsanların birbirine karşı yaptığı her türlü konuşmaya ve harekete **davranış** denir. Davranışlarımız hem bizi hem arkadaşlarımızı etkileyebilir. Davranışlarımız **olumlu** veya **olumsuz** olabilir.

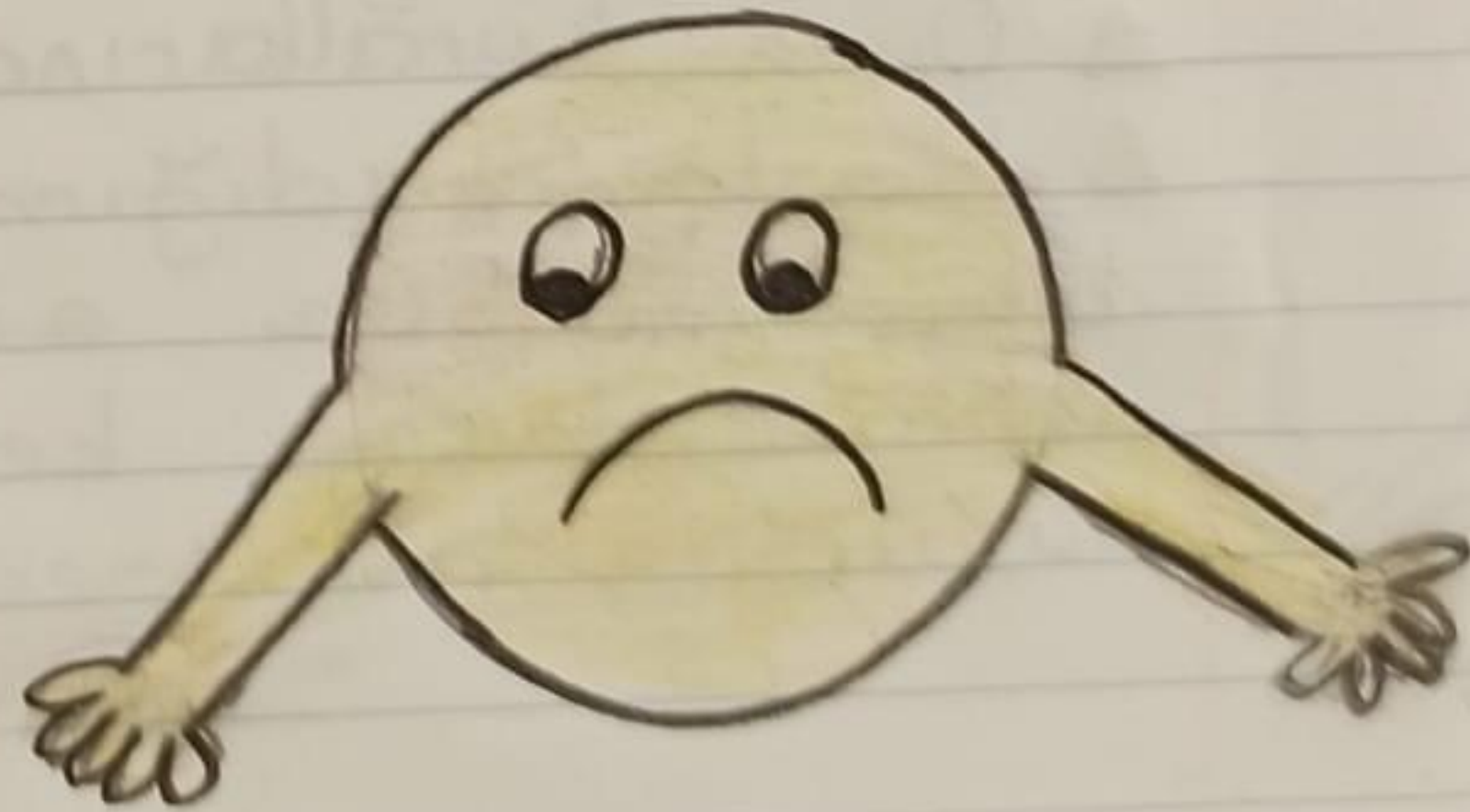
Olumlu Davranışlar

- Saygılı olmak
- Dürüst olmak
- Yardımsever olmak
- Gerekliği zaman özür dilemek
- Hoşgörülü olmak ...

Olumlu davranışlar bizi ve çevremizdekileri mutlu eder. Karşımızdaki kişinin sevgi ve saygısını kazanmamızı sağlar.

Olumsuz Davranışlar

- Yalan söylemek
- Kurallara uymamak
- Alay etmek
- Kavgacı olmak
- Sorumsuz olmak
- Kötü söz söylemek ...

Olumsuz davranışlar bizi ve çevremizdekileri üzer. Onlara zarar verebilir. Bizler de bu durumdan etkileniriz. Mutlusuz ve huzursuz oluruz. Arkadaşlık ilişkilerimize zarar verir.

Olumlu ve Olumsuz Davranışların Bize Etkileri

Arkadaşlarımızın yaptığı olumlu ve olumsuz davranışlardan etkileniriz.

- ▲ Arkadaşlarımızın sözümüzü kesmeden bizi dikkatle dinlemeleri,
- ▲ Oyunlarına davet etmeleri,
- ▲ Beraber yapılan çalışmalarda görevlerini zamanında yerine getirmeleri,
- ▲ Biziyle konuşurken nezaket ifadelerini kullanmaları bizi mutlu eder. Bu tür olumlu davranışlar görünce daha huzurlu oluruz.
- ▲ Arkadaşlarımızın eşyalarımızı izinsiz kullanmaları,
- ▲ Olaylar karşısında taraflı davranmaları,
- ▲ Yalan söylemeleri,
- ▲ Oyun kurallarına uymamaları,
- ▲ Hoşlanmadığımız el şakaları yapmaları bizi mutsuz eder. Bu tür olumsuz davranışlarda kendimizi üzgün, kırılgan ve huzursuz hissederiz.

★★★ Olumlu davranışlar sergileyen arkadaşlarımıza teşekkür etmeliyiz. Olumsuz davranışlar sergileyen arkadaşlarımızı ise nazikçe uyarabiliriz. Tüm uyarılarımıza rağmen davranışlar devam ederse öğretmenden veya aile büyüklerimizden yardım istemeliyiz.

ALFABETİK SIRALAMA

♥ Sözcüklerin belirli bir sıraya göre dizilmesine **alfabetik sıralama** denir. A

♥ Alfabetik sıralamaya **sözlük sıralaması** ve **abece sırası** da denir.

♥ Alfabetik sıralamayı sözlüklerde, yazım (imla) kılavuzlarında, ansiklopedilerde kullanırız.

♥ Alfabetik sıralama aradığımız sözcüğü kolayca bulmamızı sağlar.

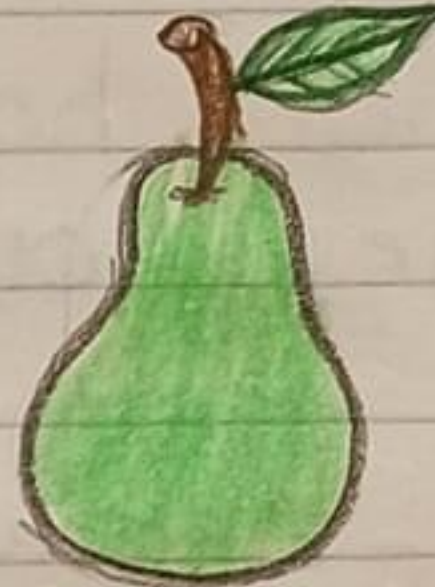
♥ Sözcükleri alfabetik olarak sıralarken:

1. Sözcüklerin önce ilk harflerine bakarız.
2. Alfabede önce gelen harfle başlayan sözcük önde yer alır.

Örnek:

Elma

Armut

Üzüm

Elma, armut ve üzüm sözcüklerine bakalım.

Sözcüklerimizin ilk harfleri e, a, ve ü
Alfabemizde ilk olarak **a**, daha sonra **e**
ve daha sonra **ü** gelir.

Bu yüzden **1-** Armut

2- Elma

3- Üzüm şeklinde sıralanır.

Armut	Elma	Üzüm
-------	------	------

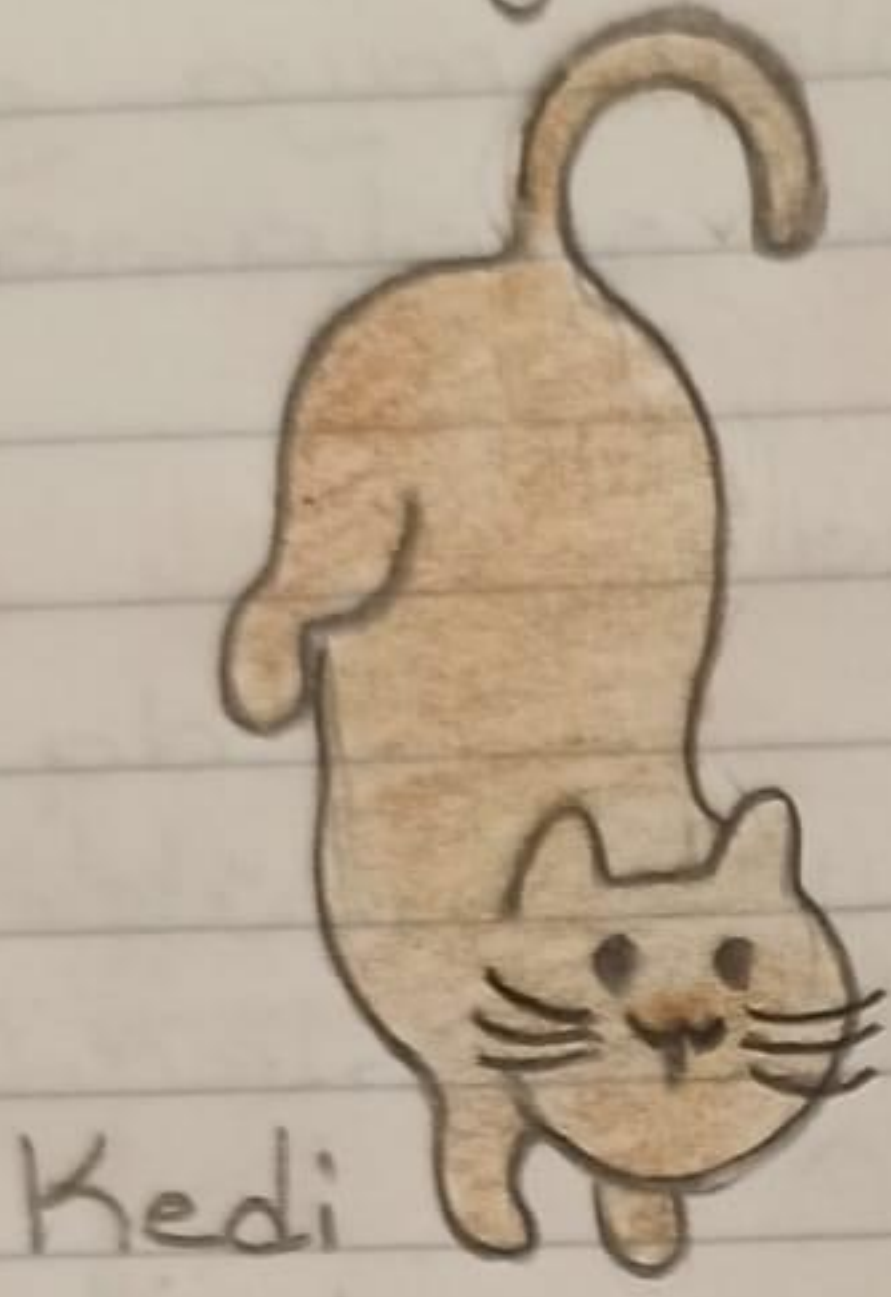
1.

2.

3.

2.

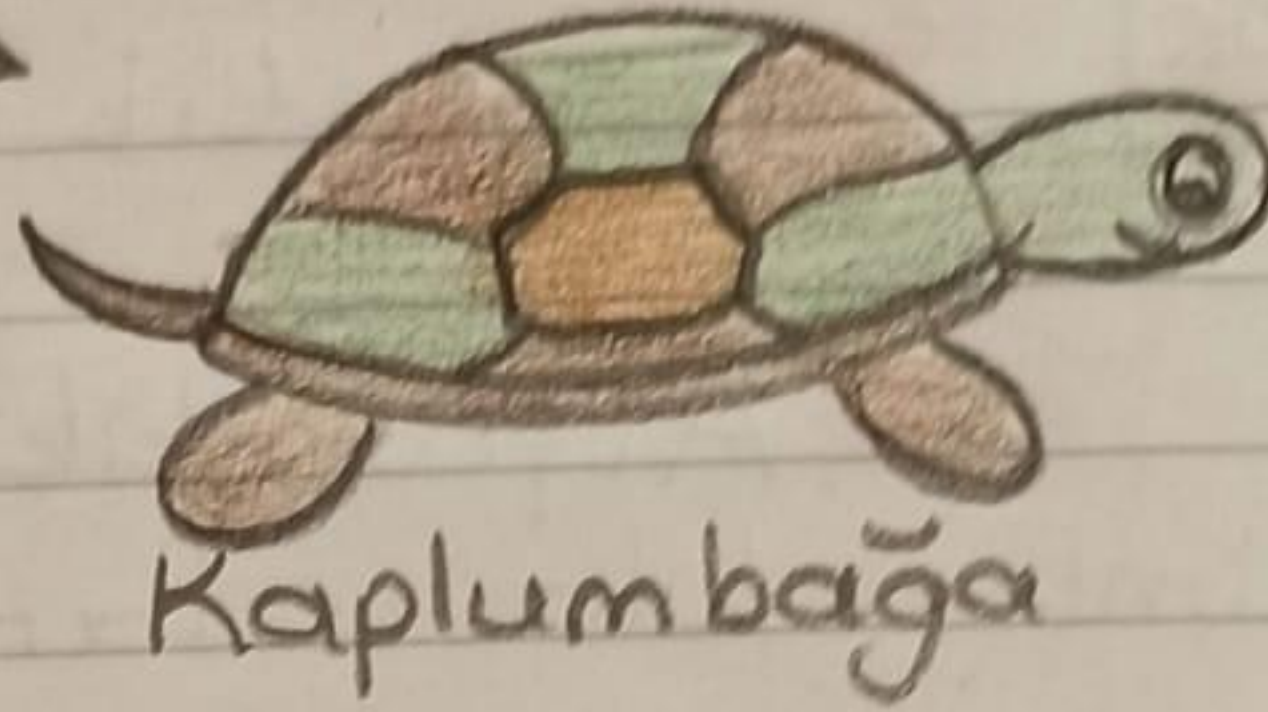
2. Sözcüklerin ilk harfleri aynı ise sırasıyla diğer harflere bakarız.

Kedi

Kuş

Kaplumbağa

Köpek

Kedi, kuş, kaplumbağa ve köpek sözcüklerine bakalım.

Sözcüklerimizin ilk harfleri aynı olduğundan ikinci harflere bakarız.

Kedi kuş kaplumbağa köpek

Sözcüklerin ikinci harfleri e, u, a ve ö. Alfabemizde önce a, sonra e, sonra ö, sonra u gelir.

Bu yüzden

1- Kaplumbağa

2- Kedi

3- Köpek

4- Kuş şeklinde sıralanır.

Kaplumbağa	Kedi	Köpek	Kuş
------------	------	-------	-----

1.

2.

3.

4.